

“Mengvoerders in 2011, helaas voorpaginanieuws”

Het jaar is hectisch gestart, met de verhalen nu over dioxine in Duitsland. Geen varkensprijsnotering, crisioverleg in de sector en poortacties bij de slachterijen, zaken die we niet eerder zo meegemaakt hebben. Ondanks dat crisissituaties ons niet vreemd zijn in deze sector, worden we eigenlijk allen toch weer opgeschrikt door dit soort berichten helaas. Het went niet en dat is maar goed ook. Echter wat ook niet went is dat ondanks dat we de zaken in Nederland wel voor elkaar hebben, dit niet leidt tot meer afzet vanuit Nederland van onze hoogwaardige dierlijke producten in de voor ons zo belangrijke Duitse markt. Bovendien leidt het ook niet tot betere prijzen, in tegendeel zelfs. Dit onvermogen is iets wat ook de grootste optimist doet bedaren, zeker wanneer het nieuwe jaar zo van start gaat. Voor velen van ons is het belangrijk vooral door te gaan met de zaken die men doet, de juiste keuzes maken en vooral die dingen waar men goed in is ook goed te blijven doen. En ons vooral niet te laten weerhouden of leiden door de berichtgeving in de pers. De pers is in de regel een slechte raadgever, bovendien leveren zij slechts de informatie van de dag. Dit terwijl van u en ons als ondernemers wordt verwacht dat wij ook morgen produceren en de daarop volgende langere termijn.

Vanwege de hierboven beschreven hectiek en de daarbij voor de meesten van u slechte rendementen in uw onderneming hebben wij gemeend de volgende maatregelen per 1 februari jl. door te voeren. U als lid/klant heeft deze kennisgeving reeds per brief persoonlijk van ons ontvangen.

– Doorvoering van vertraagde prijsverhogingen tot een nader te bepalen datum.

– Versnelde uitkering van een voorschot op de ledenkorting 2010 à € 3,= per ton afgenomen mengvoer, aan u als lid uit te keren op de gebruikelijke wijze. Het restant deel van de definitieve ledenkorting 2010 zal na vaststelling en goedkeuring door de Algemene Ledenvergadering van D.V. 12 april a.s. uitgekeerd gaan worden in de tweede helft van april 2011.

In alle gevallen mag u er rekening mee houden dat wij, zoals u van ons gewend bent, u als klant(en) kennen.

Laten we hopen dat het komende half jaar wat meer duidelijkheid gaat verschaffen over de ontwikkelingen van de rendementen in de verschillende diersectoren. Wat betreft de grondstoffenmarkt zijn we daar van onze zijde niet geheel gerust op. Ook al zal de wal het schip keren. In het februarinummer 2010 spraken we nog van een voerprijsdaling tot in

februari en een daarna te verwachten stabiele grondstoffenmarkt. Helaas is de verwachting op dit moment voor de komende maanden tot aan de nieuwe oogst die van een stabiele stijging van ca. € 0,80/100kg per maand. De in het verleden gebezigde opmerking “hoge grondstofprijzen, hoge opbrengstprijzen” heeft zich de laatste jaren niet bewezen voor de meeste diersectoren. Wie weet brengt het nu komende deel van het jaar 2011 daar toch nog verandering in, het zal nodig zijn.

Graag zou ik u onze aanstaande ledenvergadering onder de aandacht willen brengen op D.V. dinsdag 12 april a.s. Wilt u deze datum alvast noteren in uw agenda? Vanaf 19.30 uur bent u van harte welkom in “De Molen” te Harskamp.

Met vriendelijke groet,

Bart Eggink, directeur

Even voorstellen:

U vindt mij hier voor de tweede keer. Precies twee jaar geleden stond ik ook in de Valkenier om mijzelf voor te stellen. Toen vanwege mijn halfjaarstage, waarbij ik me met veel plezier heb beziggehouden met een onderzoek naar voervermoring bij leghennen en een proef bij lammeren met Allmash en korrel. Nu stel ik mij voor als buitendienstmedewerkster opfok en vleesvee. Ik ben Elisa van den Brink, 24 jaar en ik kom uit Achterberg. Na de HAVO heb ik de MAS te Barneveld gevolgd en inmiddels heb ik de opleiding Dier- en Veehouderij aan de Christelijke Agrarische Hogeschool te Dronten afgerond met het schrijven van mijn afstudeerwerkstuk over antibioticaresistentie in de kalverhouderij.

In februari hoop ik mijn diploma te ontvangen. Vanaf 1 januari ben ik 20 uur per week in dienst van de Coöperatie. De rest van de week werk ik op het rosévleeskalverbedrijf bij mijn ouders. Ik vind het heel leuk om bezig te zijn met de opfok van jonge dieren en het afmesten van vee. Bij Coöperatie "De Valk Wekerom" UA ga ik me dan ook bezig houden met opfok en vleesvee. Dit houdt in dat vooral de kalveren, geitenlammeren, schapenlammeren en vleesvee voor mijn rekening komen. De Coöperatie heeft op dit gebied een heel breed assortiment en een lange ervaring. Vooral de All Mash mixen zijn een specialiteit. Ik ben ervan overtuigd dat er een mooie taak voor mij weggelegd is binnen dit bedrijf. Heeft u vragen over de opfok of over vleesvee, neemt u dan gerust contact met mij op! Ik hoop op een goede samenwerking en verwacht u snel te ontmoeten.

Elisa van den Brink, 06-55358101
Specialist opfok en vleesvee

Open dag vleeskuikenouderdierenstal bij familie Smid op 18 februari

Op 18 februari a.s. wordt er een open dag gehouden bij de familie Smid in hun nieuwe vleeskuikenouderdierenstal aan de Lepelaarweg 9 te Zeewolde.

Eerder hadden Siebold en Jannie Smid een akkerbouwbedrijf in de Giethoornse polder. Het bedrijf was 34 hectare groot en daarnaast werd er nog loonwerk gedaan in de buurt. Door een herverkaveling in de buurt van hun bedrijf kwam er de mogelijkheid een nieuw bedrijf te beginnen in de Flevopolder aan de Dodaarsweg bij Zeewolde. Dit akkerbouwbedrijf is 48 hectare groot. In 1998 werd er een vleeskuikenouderdierenstal gebouwd met een Vencomatic veranda systeem voor ruim 10.000 hennen. In

2005 kwamen hun zonen Jan Pieter en Aijolt bij het bedrijf in. Aijolt kreeg later de mogelijkheid om het melkveebedrijf van zijn schoonvader aan de Lepelaarweg over te nemen. Op deze locatie staat nog een melkveestal die nu wordt gebruikt om caravans te stallen. Naast deze melkveestal wordt nu een nieuwe vleeskuikenouderdierenstal gebouwd van 25 bij 100 meter. In deze stal kunnen 16.500 hennen gehouden worden. De stal is uitgerust met:

- van Gent legnesten,
- Bridomat, Bootzer-hanenpan en een graanstrooisysteem van Roxell,

Siebold Smid

- aparte silo voor hanenvoer,
- 1 lijn Lubbing drinknippels met lekbakjes,
- 2 dierweegschalen,
- Fancom klimaatregeling,
- flash-ventielen van Tulderhof,
- warmtewisselaar van Agro Supply,
- klep voor het nest die oplierbaar is om controles uit te voeren,
- automatisch spoelsysteem die iedere dag de waterleiding doorspoelt,
- "zomer- en winterventielen".

U bent van harte welkom om deze nieuwe stal te komen bekijken op vrijdag 18 februari van 14.00 tot 18.00 uur. We wensen familie Smid heel veel succes en veel werkplezier in deze nieuwe vleeskuikenouderdierenstal.

Bert Dokter
Specialist vleeskuikenouderdieren

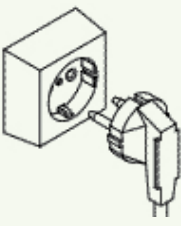
Gebroeders Smid

Veiligheid op en om de boerderij

Jaarlijks vinden er in de agrarische sector veel ongevallen plaats, waaronder 15 tot 20 dodelijke ongevallen. Uit onderzoek is gebleken dat in veel gevallen niet het ontbreken van veiligheidsvoorzieningen de oorzaak is maar het niet altijd juist toepassen van deze voorzieningen en het ontbreken van goede afspraken. Er is vaak geen sprake van onwil maar meer van onachtzaamheid. Daarom lijkt het ons goed om in deze Valkenier en die van het komende jaar een aantal zaken met betrekking tot veiligheid nog eens bij u onder de aandacht te brengen. We beginnen met een heel belangrijk aspect: de veiligheid van uw kinderen. In de agrarische sector worden veelal de gezins- en bedrijfssituatie gecombineerd. Kinderen spelen dus vaak in een werkomgeving met alle gevaren van dien. Hieronder vindt u een aantal tips om die gevaren zoveel mogelijk te beperken. Sommigen lijken misschien een open deur, maar een ongeluk zit vaak in een klein hoekje!

- Geef kinderen een opvallend veiligheidsvest of felgekleurde jas en/of pet en voorzie hun fiets van een signaalvlag

- Vriendjes en vriendinnetjes vormen een aparte groep die extra aandacht verdient. Nog minder dan uw eigen kinderen zien zij de gevaren die er (kunnen) zijn. Informeer deze kinderen goed en stel spelregels op waaraan ze zich moeten houden.
- Trek de stekker uit het stopcontact, zodra u klaar bent met elektrisch gereedschap en haal de sleutel uit het contact van voertuigen en zet ze altijd op de handrem.
- Veel kinderen rijden graag mee op de trekker. Dit is slechts toegestaan wanneer een aparte stoel of een veiligheidsgordel is aangebracht. Ieder jaar opnieuw komen kinderen onder de zware wielen terecht nadat ze van een rijdende trekker zijn gevallen.
- Als u een hond wilt aanschaffen, let er dan op dat het dier kindvriendelijk is. Een goed getrainde hond houdt uw kind in de gaten en zal gaan blaffen als er gevaar dreigt.
- Door de scharnierpaal van een hek schuin naar binnen toe te plaatsen, valt het hek door zijn eigen gewicht vanzelf dicht. Het hek blijft dan niet onbedoeld openstaan.
- Plaats een hekwerk voor zolderopeningen en langs de stortgaten en randen van mestsilos. Ook om de melkput in het tanklokaal is een hekwerk extra veilig.

- Een volle kruiwagen die vlak bij de muur staat, kan gevaar opleveren. Kinderen kunnen aan de rand gaan hangen waardoor de kruiwagen naar de muur kan kiepen. Het kind raakt dan bekneld.
- Plaats ladders buiten het bereik van kinderen. Als de ladder omvalt of wegglijdt, kunnen kinderen zich behoorlijk bezeeren. Bovendien wordt het betreden van verdiepingvloeren erdoor bemoeilijkt.
- Zorg ervoor dat kinderen in de stal niet op de roosters en tussen de dieren komen. Als u een stier houdt, is extra aandacht gewenst.
- Loop niet met een scherp voorwerp zoals een medicijnspruit of mes voor u uit. Draag het met de punt naar beneden.
- Laat kinderen niet spelen in de buurt van opslagplaatsen voor bijvoorbeeld balen hooi of stro, gestapelde pallets of kuilbalen.
- Gevaarlijke werkzaamheden waarbij u extra alert moet zijn op de veiligheid van kinderen zijn aardappelen rooien, gras kuilen en oprapen en onderhoudswerk.

30 weken boven 90%

In de afgelopen periode hebben wij onderstaande klanten mogen feliciteren met deze prachtige resultaten. Zij verdienen een taart!

H. Dekker	Scharrel	Dekalb wit	45 weken
Mts. Groothedde	Freiland	Lohmann Brown Lite / LSL Lite	36 weken
Mts. Bouwhuis-Koers	Scharrel	Dekalb wit	43 weken
Mts. Bouwhuis-Koers	Freiland	Dekalb wit	43 weken
G.G. Broekhuizen	Freiland	Lohmann Brown Lite	32 weken
Mts. Groenevelt-v. Doorn	Biologisch	Lohmann Brown Lite	33 weken
Mts. K. & D. v.d. Beek	Biologisch	Brownnick	36 weken
B. Kroesbergen sr	Biologisch	Brownnick	36 weken
B. Otten	Scharrel	LSL Classic	43 weken
Mts. Koekoek	Scharrel	Lohmann Brown Lite	33 weken
M. van de Braak	Scharrel	LSL Classic	33 weken
T. van Oosterom	Freiland	Lohmann Brown Lite	37 weken
Fa. De Weerd-Rijnbeek	Kooi	Lohmann Brown Classic	33 weken

Uitdagingen 2011 betreffende de vleeskuikenhouderij

De vleeskuikenhouderij kent in 2011 een paar flinke uitdagingen:

- Het voldoen aan het maximum aantal kilo's per m² volgens het Vleeskuikenbesluit en wat daar allemaal bij komt kijken.
- De verdere vermindering van het antibioticagebruik.

Op de laatste dag van het vorige jaar heeft het ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie in de Staatscourant de regels en uitvoering van het vleeskuikenbesluit 2010 gepubliceerd. Het vleeskuikenbesluit 2010 bevat in totaal 11 artikelen met ieder weer 3 à 4 subartikeltjes, met daar weer een toelichting op. In totaal zo'n 8 bladzijden.

In dit stuk vind u een beknopt verslag van deze publicatie.

In artikel 1 worden de definities weergegeven onder andere de bruto oppervlakte van de stal: dit is de binnenmaat oppervlakte van de stal van het gedeelte dat bestemd is voor het houden van kuikens.

Artikel 2 en 3 gaan over de verplichte kennisgeving van de bezettingsdichtheid per stal. De bezettingsdichtheid mag maximaal 39 of 42 kilo per m² zijn, afhankelijk van de omstandigheden. Uitgangspunt is 32 kilo. De bezettingsgraad dient per stal vermeld te worden en niet per bedrijf. Het is namelijk mogelijk dat in een oude stal een lagere bezetting gaat gelden dan in een nieuwe stal. Verder wordt hier vermeld welke gegevens allemaal doorgegeven moeten worden. In de laatste alinea staat dat de pluimveehouder geen dubbel werk hoeft te doen, als bij de KIP-registratie of bij het Productschap Pluimvee Vlees en Eieren zijn gegevens al zijn opgenomen.

In het vierde artikel staat dat vorig jaar juni al een brief is gestuurd en dat reeds bekend is dat 39 kg of 42 kg per m² gewenst is.

Artikel 5 gaat in op de berekening van de bezettingsdichtheid: het aantal kuikens maal gemiddeld gewicht, dit aan de hand van de weegbriefjes van de slachterij, ook wordt rekening gehouden met het wel of niet uitladen. De gegevens dienen 3 jaar te worden bewaard en aan het

eind van de mestronde aan Dienst Regelingen te worden verstrekt.

In artikel 6 staat dat de binnenmaatse oppervlakte van de stal bekend moet zijn. Na een onderzoek van de WUR (Wageningen Universiteit en Research) is gebleken dat een aftrek van 1,7% voor voer- en watersystemen een goede basis vormt om te komen tot een evenwichtige berekening van de bruikbare oppervlakte. Als de daadwerkelijke ruimte die water- en voersystemen innemen minder is dan 1,7%, dient de pluimveehouder daarvan een bewijs te overleggen.

In artikel 7 wordt ingegaan op de certificering van de pluimveehouder. Als de pluimveehouder al voor het inwerking treden van het besluit actief was, hoeft hij geen cursussen te volgen.

In artikel 8 wordt nog even uitgelegd dat die cursussen gaan over het vergroten van de kennis van het voorkomen of bestrijden van de aandoeningen hakdermatitis en voetzoollaesies.

Artikel 9. In dit artikel wordt de norm vastgesteld die per 1 januari 2011 gaat gelden als extra voorwaarde om de maximale bezettingsdichtheid van 42 kg te mogen aanhouden. Dit naast de eisen die op grond van de richtlijn al van toepassing zijn. Dit houdt in dat niet meer dan 15% van de 100 gecontroleerde kuikens een verkleuring mogen hebben die groter is dan 0,5 cm² rond het hakgewricht. Als dit percentage hoger dan

is 15% is, is er sprake van hakdermatitis en dient de maximale bezetting teruggebracht worden. Deze norm wordt beoordeeld over zeven opeenvolgende koppels. De pluimveehouder is verantwoordelijk voor het verstrekken van de gegevens aan Dienst Regelingen. Controle kan plaatsvinden op de slachterij, of op het bedrijf als de kuikens in het buitenland geslacht worden. In de toekomst zal er nog een vergelijkbare norm voor voetzoollaesies worden vastgesteld, maar daar worden op dit moment nog onderzoeken naar verricht.

In artikel 10 staat dat men voornemens is het besluit op 1 februari 2011 in werking te laten treden.

In artikel 11 wordt vermeld dat de regeling wordt aangehaald als Regeling Vleeskuikens en met de toelichting in de Staats Courant wordt geplaatst.

Dit zijn globaal de belangrijkste punten uit het Vleeskuikenbesluit zoals gepubliceerd in de Staats Courant. Over een aantal aanvullende zaken is men nu nog in overleg met de sector. Mogelijk is er al meer bekend op het moment van verschijnen van dit artikel. Mocht u vragen hebben over de planning of bezetting laat het s.v.p. weten, we staan u hierbij graag terzijde.

Vermindering antibiotica gebruik
Ook wat betreft het medicijngebruik blijft de sector in 2011 in het voetlicht staan. Ons StructoBalans® -concept is een uitstekend hulpmiddel in

dit opzicht en draagt aanzienlijk bij aan het gezond houden van uw koppel vleeskuikens, het droog houden van het strooisel en het terugdringen van antibiotica- en medicijngebruik. Andere mogelijkheden om het ver-

bruik te reduceren zijn het aanzuren of reinigen van het drinkwater. Ook zijn er alternatieve hulpstoffen (waaronder kruidenmengsels) op de markt die meehelpen een gezonde darmflora te creëren, opdat de kui-

kens de bacteriën die ze tegenkomen zoveel mogelijk op eigen kracht kunnen overwinnen.

Albert Trip,
specialist vleeskuikenspecialist

Open dag biologische legpluimveestal

Op 10 december 2010 was het de grote dag voor Jos en Gerdi van de Haar. Op deze dag is hun gloednieuwe biologische legpluimveestal geopend. In de stal is ruimte voor 12.000 biologische leghennen.

De pluimveetak is voor familie van de Haar helemaal nieuw. De ouders van Jos hadden vanouds melkkoeien en vleeskalveren. Jos werkte buiten de deur als chauffeur.

Hij wilde op termijn toch graag boer worden. Dan zou hij minder van huis zijn. Naar de toekomst toe was de melkveetak te klein om van te kunnen leven en uitbreiden werd lastig op de Veluwe, waar de landbouwgrond schaars is.

Jos heeft vroeger als chauffeur gewerkt in de eierhandel. Oude liefde roest niet. Dus werden de voelhorrens uitgestoken naar legkippen. De melkveetak is afgestoten en de nieuwe stal werd gebouwd. Jos zijn ouders nemen de verzorging van de vleeskalveren nog voor een groot deel voor hun rekening. Jos had hierdoor alle tijd om mee te helpen met de bouw van de stal. Hij heeft veel zelf gedaan. En dat is duidelijk te zien aan de buitengewoon nette afwerking van de stal!

Daarom was het voor Jos en Gerdi dubbel feest! De open dag was tegelijk de afsluiting van een intensieve

Zij-aanzicht nieuwe stal met "wintergarten" zeer toepasselijk met de sneeuw in deze tijd van het jaar.

periode van bouwen. Je bouwt tenslotte een stal om er dieren in te houden.

De open dag die gehouden werd op 10 december j.l. werd goed bezocht. We mochten ruim 300 bezoekers verwelkomen. Het was erg gezellig. Dit is ook te zien op de foto's van de open dag die u vindt op onze website (www.dvw.nl).

Inmiddels is de eerste koppel hennen opgezet. 12.000 hennen van het ras Lohmann Brown Lite bevolken sinds 27 december de stal. Ondanks

het koude weer is de nieuwe koppel goed van start gegaan! Op dit moment (eind januari) leggen de hennen wel 93%, ze zijn 23 weken oud. Jos en Gerdi gaan zich steeds beter thuis voelen in hun eigen stal. Namens Coöperatie "De Valk Wekerom" UA wensen wij Jos en Gerdi ook vanaf deze plaats veel succes toe met hun onderneming en gaan voor een prettige voortzetting van de samenwerking!

Krijn Breen,
Specialist legpluimveehouderij

Jos en Gerdi op de foto met in het midden de kip voor op de gevel. Een cadeau namens alle deelnemende bedrijven aan de open dag.

Een officieel moment bij de opening. Een korte toespraak door ondergetekende namens alle deelnemende bedrijven.

Nieuw: Jongvee-opfok-programma

Coöperatie "De Valk Wekerom" UA introduceert vanaf dit voorjaar een nieuw opfokprogramma voor kalveren en jongvee. Met dit complete programma kunt u de ontwikkeling van een nuchter vaarskalf tot drachtige vaars verbeteren. De juiste voeding in de melkperiode wordt gegarandeerd door Sloten B.V., de producent van onze Sprayfo-producten. Basis is een vroege start met ruwvoer en op maat geproduceerde krachtvoerders met hoogwaardige grondstoffen. Rond dit thema organiseert Coöperatie "De Valk Wekerom" UA in samenwerking met Sloten B.V. een studiemiddag op donderdag 10 maart a.s. U ontvangt hiervoor nog een uitnodiging.

Vlot opstarten van kalveren

Om de opstart van kalveren nog verder te optimaliseren is sinds begin vorig jaar Rosé Startmuëсли in ons assortiment ingevoerd. Inmiddels heeft dit voeder zich in de praktijk bewezen. Gebleken is dat dit product ook zeer geschikt is voor het voeren aan opfokkalveren. Ook zijn sinds kort muëсли's beschikbaar voor witvleeskalveren. In dit schrijven willen we enkele aspecten en adviezen onder uw aandacht brengen.

Zeker in de wintermaanden staat de weerstand van kalveren onder druk. In deze tijd is het vaak wat moeilijker om het klimaat optimaal te houden, waardoor er longproblemen kunnen ontstaan. Dit vermindert de weerstand van het kalf en deze verminderde weerstand heeft op zijn beurt een negatieve invloed op de vertering. De Allmash muëсли kenmerkt zich door een zeer goede opname, ook het ondereind neemt de muëсли naar verhouding snel op. Een goede pensfermentatie is de basis

voor een goede groei van de kalveren. De muëсли stimuleert de pensfermentatie beter dan korrels, dit dankzij de toegepaste hoogwaardige grondstoffen en de oorspronkelijk vorm waarin deze grondstoffen gemengd worden. De exact te voeren hoeveelheid is afhankelijk van het koppel en wordt onder andere bepaald door het startgewicht. Hiervoor zijn inmiddels verschillende voerschema's beschikbaar.

Uit onderzoek bij rosé kalveren is inmiddels ook vast komen te staan dat de hoeveelheid te verstrekken melkpoeder tot minimaal 20 kg, dit is echter wel sterk afhankelijk van het koppel en van het seizoen. Tijdens de wintermaanden adviseren wij overigens iets meer melk te voeren, dit in verband met de hogere warmte behoefte.

Het voeren van snijmaïs gedurende de eerste weken wordt afgeraden. Snijmaïs heeft een negatief effect op de goede ontwikkeling van de pens-

papillen. Deze penspapillen zijn juist nodig voor opname van voederbestanddelen. Na 4 weken op het bedrijf, de kalveren zijn dan 6 weken oud, kan gestart worden met het voeren van snijmaïs. Ook kunnen dan in principe sommige andere bijproducten gevoerd worden.

Flox voor witvleeskalveren

Zoals gezegd zijn er sinds kort ook muëсли's voor witvleeskalveren beschikbaar. Deze muëсли wordt flox genoemd. Deze kunnen de gehele ronde gevoerd worden, de te verstrekken hoeveelheden kunnen oplopen tot wel 300 gram per dier per dag. Elisa van den Brink, opfok en vleesveespecialist bij Coöperatie "De Valk Wekerom" UA sinds 1 januari j.l., houdt zich bezig met het verder verbeteren van de opstart van de kalveren. Zij kan u meer over de mogelijkheden vertellen.

Ir. Gert Kampert

Vers en schoon drinkwater

Een varkensspecialist heeft eens gezegd; “Als je het water zelf niet wilt drinken, dan moet je het je varkens ook niet laten drinken.” Een confronterende uitspraak natuurlijk, maar wel degelijk met een kern van waarheid. Een varken heeft ongeveer het dubbele aantal smaakpapillen van een mens, dus we kunnen er van uitgaan dat een varken wel degelijk verschil proeft.

Middels een aantal tips willen we opnieuw de waterkwaliteit en waterbeschikbaarheid onder de aandacht brengen.

- Tijdens de worpperiode is een gemakkelijke en voldoende wateropname voor de zeug van grote invloed op het welbevinden van de zeug. Let hier vooral op als het even minder lijkt te gaan.
- Ook tijdens de zoogperiode en in de speenperiode is water belangrijk. Let gedurende deze periode vooral ook op een goede beschikbaarheid. In deze kwetsbare periode zijn de biggen gevoelig voor infecties, dus schoon water is noodzakelijk.
- Zorg bij opleg van gespeende biggen in de biggenstal voor gereinigde leidingen, zeker als de stal even leeg heeft gestaan. Geef bij voeropnameproblemen extra drinkgelegenheid.

- Bij het voorkomen van acute Coli-problemen is vervuild drinkwater in meer dan de helft van de gevallen de oorzaak.
- Verontreinigd en minder smakelijk water geeft bij vleesvarkens vaak geen acute problemen, maar drukt wel de technische resultaten. Aan het einde van het jaar kost het meer geld dan menig acuut probleem.

Rikus van Veldhuisen, Hoofd buitendienst

Loopt iets niet naar wens in de stal? Check in ieder geval het drinkwater!

Voorjaarsbemesting

Het voorjaar staat weer voor de deur en dat betekent dat er weer volop aandacht geschonken dient te worden aan het land. Beschadigd bouwland moet hersteld worden en de eerste gift drijfmest zal uitgereden worden. Daarnaast is het wellicht nodig om extra aandacht te geven aan de gift van zouten en overige meststoffen, om de bodemomstandigheden zo optimaal mogelijk te maken voor een nieuw groeiseizoen.

Herstel beschadigd bouwland

Tijdens de afgelopen maïsoogst is op de meeste percelen behoorlijke schade aan de bodemstructuur ontstaan. Er is op veel plekken water blijven staan, dit kan resulteren in een dichtslemping van de bodem op die plaatsen. Om dit te herstellen is het aan te raden om met een diepwoeler deze plaatsen los te trekken zodat de doorlaatbaarheid herstelt. De ideale pH van maïsland varieert van 4.8 tot 5.3, afhankelijk van het gehalte aan organische stof. Hoe lager het gehalte aan organische stof,

hoe hoger de ideale pH ligt. Een goede manier om het gehalte aan organische stof op bouwland te verhogen is door middel van rotatieteelt met grasland. Een andere gebruikelijke manier is het uitrijden van vaste dierlijke mest op bouwland. Rotatieteelt tussen gras en maïs heeft echter ook op de groei van maïs een positieve invloed. Wanneer het in het bouwplan past, is een rotatie van 3-4 jaar gras en dan 2-3 jaar maïs het beste.

Zo blijft de effectieve organische stof in de teeltlaag en stijgt het gehalte aan organische stof. Ook wordt de grond door meer bodemleven minder droogtegevoelig en kan het mineralen beter vasthouden.

Voorjaarsgift drijfmest

Om te zorgen dat de meeste grasproductie in de eerste 2 snedes gewonnen wordt, dient gestreefd te worden naar een zo hoog mogelijke voor-

jaarsgift drijfmest op grasland. Zo wordt kwalitatief het beste kuilgras gewonnen. In het vroege voorjaar heeft gras meer behoefte aan ammoniumstikstof, dit zit veel in drijfmest. Het komt geleidelijk beschikbaar, zodat door nawerking de plant ook nog verder in het seizoen opname kan hebben. Stikstof uit kunstmest is nitraatstikstof, nitraatstikstof komt direct beschikbaar en indien onbenut spoelt het snel uit. Het heeft dan ook weinig nawerking waardoor vroeg strooien van kunstmest weinig zin heeft. Wacht met het strooien van kunstmest totdat de optimale T-som (optelsom van de gemiddelde etmaaltemperaturen boven 0 graden vanaf 1 januari) is bereikt. Voor een weidesnede (1750 kg ds) is dit 200-250, voor een maaisnede (300 kg ds) is dit 300-350. Wanneer er veel regen valt rond de dagen van de optimale T-som is het verstandig om nog even te wachten met strooien om uitspoeling te beperken.

Het uitrijden van drijfmest op gras- en bouwland mag in 2011 vanaf 1 februari. Als de bodemtoestand het toelaat is het geen probleem om het vanaf die datum te doen. Om voldoende meststof toe te dienen is een gift van 25-35 m³ per ha minimaal vereist. Daarnaast kan KAS de rest van de stikstofaanvulling leveren. Bij hoge mestgiften in het voorjaar dient u wel rekening te houden met de totale mestgift op jaarbasis om aan het eind van het jaar niet verkeerd uit te komen. In het bemestings-

plan wordt uitgerekend hoe u de beschikbare mest moet verdelen gedurende het groeiseizoen. Wanneer uitgegaan wordt van een jaarsgift van 80-85 m³ per ha en 500 kg KAS kunt u 35 m³ voor de eerste snede gebruiken, 20 m³ voor de tweede snede, 15 m³ voor de derde en de rest voor de overige snedes. Over de exact toelaatbare giften kunt u uw bemestingsplan raadplegen.

Maatbemesting zout en mineralen

Coöperatie "De Valk Wekerom" UA levert 4 types bemestingszout. Afhankelijk van de gewenste nutriënten kan gekozen worden tussen Naturel (blauw), Koper (groen), Cobalt (rood) en Selenium (geel). Om een goede

keuze te maken is het raadzaam om het advies naar aanleiding van de uitslagen van de grondmonsters te volgen. Hier worden van de verschillende macro- en micro-elementen de behoeftes en strooiadviezen vermeld. Naturel geeft een standaard natriumaanvulling, dit reguleert de waterhuishouding van de plant en geeft smakelijkheid aan het gras. Koper geeft naast natrium ook extra koper, wat niet zozeer voor het gras maar voor het vee nodig is. Cobalt is ook niet nodig voor de bodem, maar ook voor het vee. Vlinderbloemigen (klaver e.d.) hebben wel cobalt nodig. Ook Selenium is nodig voor het vee. Vuistregels zijn een seleniumbemesting om de 2 jaar, koper- en cobaltbemesting om de 4 jaar. Bemesting met natrium kan elk jaar plaatsvinden. Gegevens in onderstaande tabel kunnen u helpen een juiste keuze te maken om uw mineralentoestand in de bodem zo optimaal mogelijk te houden. Hierbij heeft u de uitslagen van de grondmonsters nodig.

Kieseriet

Naast bemestingszout kan ook een magnesium- en zwavelaanvulling noodzakelijk zijn. Hiervoor kan Kieseriet verstrekt worden. De adviezen voor Kieseriet hangen ook weer af van de toestand in de bodem. Kieseriet bevat 27% MgO en 55% SO₃ (waarvan 22% S).

Ir. K van de Kuilen
Rundveespecialist

GRASZOUT® Blauw 50% Na ₂ O						
	kg Graszout blauw / ha					
	1e jaar na onderzoek				volgende jaren	
	Bij K-getal		Bij K-getal		Bij K-getal	
Natrium toestand	< 16	16-25	26-35	> 35	< 16	> 16
laag	100	140	160	220	100	160
vrij laag	40	100	120	180	40	120
voldoende	0	0	20	80	40	120
ruim voldoende	0	0	0	0	40	120

GRASZOUT® Groen 47,5% Na ₂ O 3,5% Cu			
	kg Cu per ha	advies (voldoende voor 4 à 5 jaar)	
		1e jaar	2e jaar
Koper toestand			
laag	6	100	70
vrij laag	3,5	100	-
goed / hoog	geen koperbemesting nodig		-

GRASZOUT® Rood 50% Na ₂ O 0,3% Co			
	kg Co per ha	advies (voldoende voor 4 à 5 jaar)	
		1e jaar	2e jaar
Kobalt toestand			
laag	0,5	80	80
vrij laag	0,3	100	-
goed / hoog	geen kobaltbemesting nodig		-

GRASZOUT® Geel 50% Na ₂ O 60 ppm Se	
Als door bloedonderzoek is vastgesteld dat er tekort is bij het vee: 100kg graszout geel / hectare	

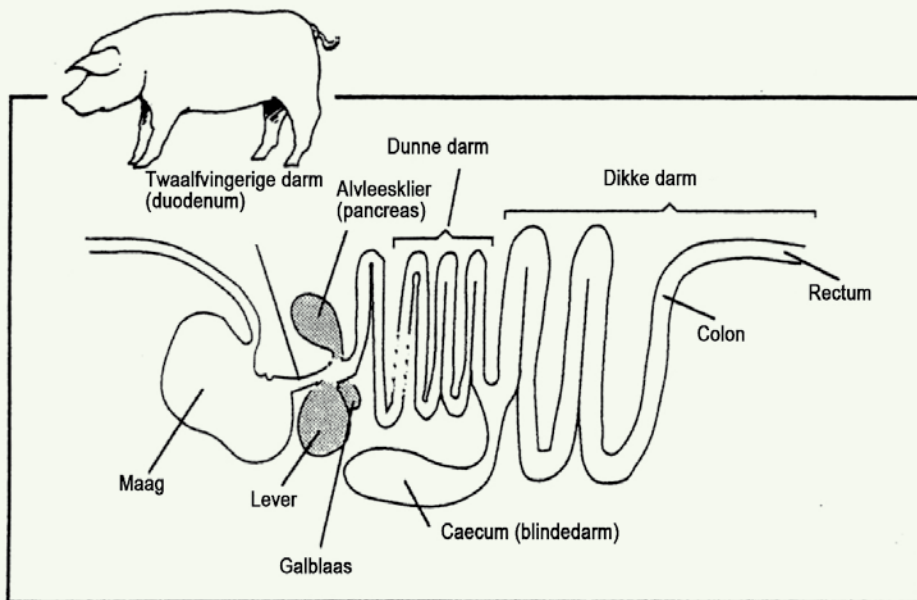
Het maagdstelsel van varkens, belangrijk voor optimale groei

Introductie

Om een optimale groei te realiseren is het van belang dat dieren hun voer optimaal kunnen verteren. Om het voer optimaal te kunnen verteren, hebben de dieren een goed ontwikkeld maagdstelsel nodig. Ook hebben de voersamenstelling en grondstoffenkeuze invloed op de passagesnelheid en daarmee op de vertering. Om een goed varkensvoer

samen te stellen dat een positief effect heeft op de vertering is het belangrijk enige kennis van de anatomie en functies van het maagdstelsel van het varken te hebben. In dit artikel en in een artikel in de volgende Valkenier wordt een overzicht gegeven van de meest belangrijke delen van het maagdstelsel en de mogelijkheden om deze functies te beïnvloeden via voeding.

Het maagdstelsel van volwassen varkens is 20-28 meter lang en omvat een groot deel van het lichaam, zoals weergegeven in Figuur 1. De belangrijkste delen van het maagdstelsel zijn: bek, maag, alvleesklier, galblaas, dunne darm en dikke darm. Het maagdstelsel van varkens ontwikkelt zich met de leeftijd: dit heeft als gevolg dat de vertering van voer bij biggen niet gelijk is aan

Figuur 1. Het maagdarmstelsel van een varken.

de vertering van vleesvarkens en zeugen. Hiermee dient dus rekening worden te gehouden met de voersamenstelling.

Bek en slokdarm

In de bek verkleinen de tanden en kiezen de voerdeeltjes. De tong mengt het voer met speeksel. Speeksel vergemakkelijkt het slikken en het bevat een enzym dat het voer gedeeltelijk voorverteert. Via de slokdarm wordt het voedsel met behulp van peristaltische bewegingen naar de maag getransporteerd. Om dit te vergemakkelijken wordt in de slokdarmwand slijm geproduceerd door Goblet cellen.

Maag

De maag heeft meerdere functies:

1. Opslag van voedsel.
2. Mengen
Door samentrekkingen van de maagspieren wordt het voer in de maag gemengd met maagsappen die zoutzuur (HCl) en enzymen bevatten.
3. Enzymatische vertering.
De enzymen starten de vertering van eiwit en vet in de maag, hoewel absorptie van nutriënten nauwelijks plaats vindt in de maag.
4. Geleidelijke afgifte van voer naar de dunne darm

De maagwand bevat Goblet cellen die slijm en bicarbonaat produceren. Dit beschermt de maagwand tegen het zuur. Het gedeelte van de maag waar het voer de maag binnenkomt bevat geen slijmklieren en is dus gevoelig voor maagzweren.

De lage pH in grote delen van de maag heeft een sterk bacteriedodend effect. Daarmee vormt de maag een barrière tegen het binnendringen van schadelijke bacteriën. Bij biggen is de zuurproductie nog niet volledig ontwikkeld en daardoor is de barrière tegen ziektekiemen dan ook minder sterk bij biggen.

De passagesnelheid van het voer door het gehele maagdarmstelsel wordt met name bepaald door de passagesnelheid van het voer door de maag en die wordt beïnvloed door de zuurtegraad van de maag. Voer wordt namelijk niet continue door de maag afgegeven aan de twaalfvingerige darm. Pas als het voer wat zich in dit gedeelte van de dunne darm bevindt is geneutraliseerd opent de

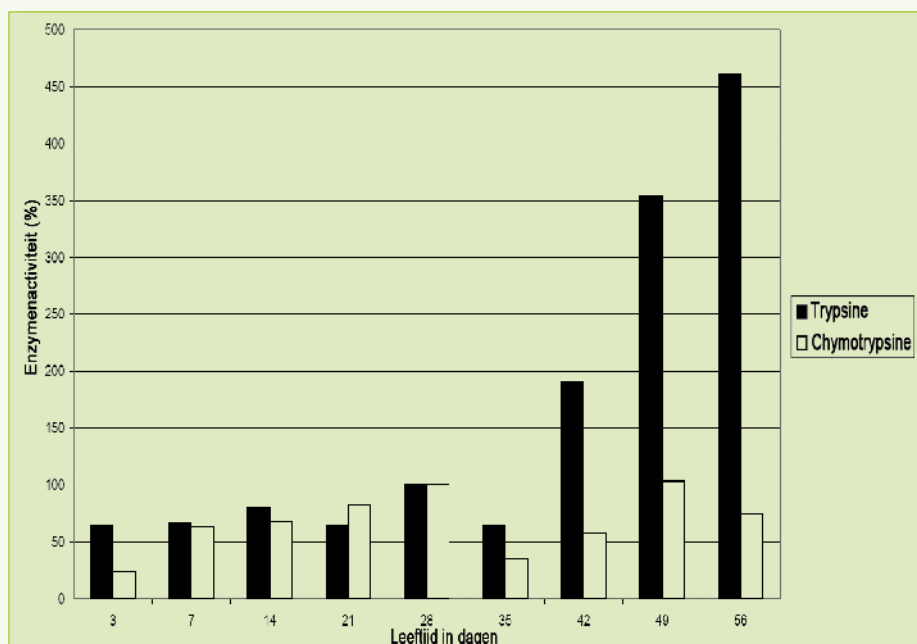
pylorus (de uitgang van de maag naar de twaalfvingerige darm) zich opnieuw. Het voedsel wordt door bicarbonaat, wat geproduceerd wordt de alvleesklier, geneutraliseerd tot een pH waarde van ongeveer 6,6. Dit betekent dat hoe lager de pH van de maaginhoud is, hoe langzamer de passagesnelheid van het voer naar de dunne darm is.

Alvleesklier en galblaas

De belangrijkste functies van de alvleesklier:

1. Neutraliseren van de pH
2. Productie van enzymen voor vertering van eiwit, vet en zetmeel

De alvleesklier produceert ruime hoeveelheden sappen en scheidt deze af in de twaalfvingerige darm. De sappen bevatten natriumcarbonaat en verteringsenzymen: trypsine en chymotrypsine voor eiwitvertering, lipase voor vetvertering en amylase voor zetmeelvertering. De hoeveelheid sap en enzymen is afhankelijk van de leeftijd. Biggen van ongeveer 5 weken oud produceren ongeveer 500 ml sap per dag, dit loopt op tot 8 liter op een leeftijd van 7 maanden. Figuur 2 laat de ontwikkeling van de enzymproductie zien bij biggen vanaf de geboorte tot 4 weken na spenen. Gal wordt geproduceerd in de lever en opgeslagen in de galblaas. Gal is betrokken bij de vertering als emulgator van vetten, waardoor lipase het vet makkelijk af kan breken. Varkens van 40 kg produceren 1 tot 2 liter gal per dag en bij volwassen varkens is deze hoeveelheid nog hoger.

Voedingsfactoren van invloed op dit gedeelte van het maag-darmstelsel

Op verschillende manieren wordt met voeding ingespeeld op het zo optimaal mogelijk verteren van het voer. Een snelle pH daling in de maag (vooral belangrijk voor jonge biggen) wordt bevorderd door zuren aan het voer toe te voegen én door ervoor te zorgen dat er weinig buffers (die de pH daling vertragen) in het voer zitten.

Met het verwerken van grondstoffen die een visceuse/stroperige maaginhoud opleveren daalt de doorstroomsnelheid vanuit de maag naar de dunne darm; de enzymen in de maag hebben daardoor meer tijd om in te werken op het voer.

Tenslotte is ook de maalfijnheid van belang: hoe kleiner de voerdeeltjes, hoe beter en sneller de enzymen hun werk kunnen doen. Daarbij moet wel

de invloed van fijngemalen voer en het risico op maagzweren in het oog worden gehouden.

In de Valkenier van april bespreken we de dunne en dikke darm en de nutritionele factoren die van invloed zijn op het tweede gedeelte van het maag-darmstelsel.

Bron: Schothorst Feed Research

Winnaars Kerstpuzzel 2010

Boerenhulp! De kerstpuzzel van 2010 leverde veel goede inzendingen op. Hieruit zijn 10 winnaars getrokken. Deze hebben wij kunnen verblijden met een puzzelpakket. De eerste vijf winnaars hebben daarnaast ook een waardebon ontvangen die te besteden is in de Welkoop winkel. Op de foto ziet u familie Oving, die de eerste prijs gewonnen heeft.

De winnaars:

Mts. H. Oving, Odoornerveen € 50,-
G. Lagerweij, Kootwijkerbroek € 40,-
H. Kok, Stoutenburg Noord € 30,-
Fam. D. van Omme, Otterlo € 20,-
Mevr. G. van Milligen, Harskamp € 10,-
J. v.d. Brink, Lunteren
W. van Luttikhuisen, Wekerom
W. Wolfsen, Oosterwolde (Gld)
S. van Vliet, Nieuwkoop
H. Hazeleger, Otterlo

Ook veel kinderen hebben hun best gedaan. De opdracht was een som te maken en de lijnen tussen de uitkomsten met elkaar te verbinden. Daaruit

ontstond een mooi plaatje van een kip. Wij kregen veel creatieve kippen binnen. Behalve de oplossing van de puzzel gaf dit mooie plaatjes. Onderstaande winnaars zijn verblijd met een puzzelpakket.

1. Suzanne Wegdam, Lochem
2. Elbert van den Berg, Lunteren
3. Teus Staal, Ermelo
4. Eduard Methorst, Barneveld
5. Jeroen en Dennis Bergsma, Overberg

OPEN MIDDAG
Vleeskuikenouderdierenstal

UITNODIGING

Aviagen EPI BV
Bouwbedrijf Nap BV
Coöperatie "De Valk Wekerom" UA
Countus accountants en adviseurs
Elektro Technisch Bureau van de Beek
Freriks BV
T. van Gent b.v.
Broederij Lagerweij BV
Loonbedrijf Hut
Poultry Farm Products B.V.
Rabobank Flevoland
Smits Techniek
VanWestreenen

Firma Smid
Lepelaarweg 9
Zeewolde

Vrijdag 18 februari
van 14.00 tot 18.00 uur

DE VALK WEKEROM

Te koop:

Diverse soorten consumptieaardappelen
B. Minnen
Lunterseweg 57, 6718 WD Ede
Tel.nr: 0318-610351

Te koop:

Kaweco giertank 7 kuub
Tel.nr: 0342-441644

Te koop:

Rosévlees van uitstekende kwaliteit
G. Hazeleger
Tel.nr: 0342-414437

Te koop:

Zevende stoel voor VW Sharan of Ford of Seat
R. Ploeg
Tel.nr: 06-51191723

Staat ter dekking:

Blonde labrador, HD en ED vrij
Tel.nr: 06-25067753/0318-461057

Staat ter dekking:

Black and Tan Jack Russell
Laagbenig en kortharig, zeer klein formaat
Tel.nr: 06-25067753/0318-461057

Vleesvoordeel:

- Een half varken à € 2,85 / kg geheel panklaar gemaakt.
- Vleespakket met schnitzels (2 kg), hamlappen (3 kg), ribkarbonades (4 kg), varkensrollades (1 kg) en verse worst (2,5 kg) voor € 60,-.
- Tevens tegen voordeelprijs: rookworst (grof & fijn).

J. Hooijer
Tel.nr: 0318-461359 / 461195

C
O
L
O
F
O
N

Postbus 3
6740 AA LUNTEREN
Telefoon: 0318-461141
Telefax: 0318-461657

Hoge Valkseweg 58
6741 GN LUNTEREN
E-mail: info@dvw.nl
Website: www.dvw.nl

Winkel:
Welkoop Wekerom
tel.: 0318-461645

Edeseweg 103
6733 AD WEKEROM
wekerom@welkoop.com

Eindredactie:
Gert Kampert
Ellen van Veldhuisen

Druk:
Drukkerij Perfekt
Barneveld

Opzegging:
Wilt u de Valkenier niet meer ontvangen?
Stuurt u even een briefje naar: Postbus 3,
6740 AA LUNTEREN. Of geef dit tele-
fonisch door op tel. 0318-461141. Of
stuurt u een e-mail naar info@dvw.nl.

Aansprakelijkheid:
Overname van artikelen is alleen toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie. Hoewel aan de samenstelling van de inhoud de meeste zorg is besteed kan door de redactie geen aansprakelijkheid worden aanvaard voor mogelijke onjuistheden of onvolledigheden.

welkoop

Winkel-aanbiedingen

Edeseweg 103, Wekerom (0318-461645)

welkoop

Alle aanbiedingen zijn geldig t/m 28 februari a.s.

Het is weer lammerentijd!

Sprayfo-lam

Kunstmelk voor de opfok van schapen en geitenlammeren. Leverbaar in 10 kg en 1,5 kg verpakking. Een gratis voerschema voor opfoklammeren ligt voor u klaar in de winkel.

Prijs 10 kg

SprayfoLam € 25,45

1,5 kg van € 9,25

nu voor € 8,50

Kubilam

Kubilam is te gebruiken als biestvervanger of-aanvulling voor pasgeboren lammeren van geiten of schapen. Direkt toepassen na de geboorte en bij zwakke lammeren binnen 24 uur herhalen. Gebruik 1 x 20 gram per 4 kg lichaamsgewicht.

Prijs

€ 4,50

Lammerenfles

Deze fles is van stevig kunststof, voorzien van maatverdeling en makkelijk te vullen. Door de luchtinlaat wordt vacuum zuigen voorkomen, de voedingsnelheid is eenvoudig in te stellen.

Prijs € 6,50

Melissegeist Ademspray

Melissegeist is een ademstartbooster voor alle pasgeboren dieren. Melissegeist bevordert het op gang komen van de ademhaling en lost vastzittend slijm snel op.

Toepassing
1-malig
2x sprayen
in beide
neusgaten.

**Prijs
per
100 ml**

€17,95

Werkschoen "Safe"

Deze schoen heeft een S3 normering. Het bovenwerk is gemaakt van volnerf leder en de schoen is voorzien van een overneus. Leverbaar in de maten 40 t/m 46.

Prijs van € 59,95

nu voor

€ 39,95

Veiligheidsklomp

Deze schoenklomp is voorzien van een stalen neus en een aangespoten kruipneus. De schoenklomp is waterdicht en bestand tegen chemicaliën en mest. Bovenwerk is van volnerf leder. Leverbaar in de maten 40 t/m 47.

Prijs van € 69,95

nu voor

€ 49,95

Voor al onze winkelaanbiedingen geldt: prijzen zijn incl. BTW. Prijswijzigingen voorbehouden. Acties zijn geldig zolang de voorraad strekt. Er kunnen geen rechten ontleend worden aan eventuele druk- en of zetfouten.